

Farmer Family Learning Groups (FFLG) projektet i Uganda Økologisk Landsforening

Det startede med at vi fra ØL snakkede med folk fra den økologiske forening i Uganda, NOGAMU, om nye måder at tænke øget fødevarer sikkerhed og økologi for grupper af bønder. I forvejen er der mange konsulenter og model-farmere (landmænd som er blevet udvalgt til at 'vise andre hvordan man gør' af en organisation eller lokal regering), der er trænet i økologiske metoder. Der er mindst 200 000 medlemmer i NOGAMU, men alligevel er der rigtig mange, der er fødevarer usikre og mangler indkomst til familiens fornødenheder og skolepenge. En meget deltagerorienteret model var afprøvet i både DK og Uganda og det var inspirationen til samarbejdet, og vi fik bevilget penge til et pilot projekt fra Projektpuljen (DANIDAS ngo pulje). 'Vi' var NOGAMU, Økologisk Landsforening og SATNET, en organisation som NOGAMU pegede på som samarbejdspartner i pilotprojektet. SATNET holder til i Vest Uganda, i bjergene op imod Congos grænse. SATNET er en paraply-organisation af ca. 50 mindre Ngo'er og civilsamfundsorganisationer.

25 facilitatorer fra SATNET blev uddannet i juni 2009, med opfølgende kursus og løbende monitoring fra SATNET og NOGAMU. De havde lige fra starten aftale om at arbejde som facilitatorer (ikke trænere – som de ellers ofte gør, og som er en meget mere 'skoleklasse-belærende' måde) for en gruppe landbrugs familier, en del i deres egen landsby men også andre i nye grupper.

Men lad os tage et typisk mønster for hvordan en gruppe virker: Gruppemedlemmerne mødes en dag om ugen hos hinanden efter tur, de arbejder praktisk sammen om formiddagen, spiser frokost og diskuterer derefter problemer, løsninger, fælles mål, kritiserer og rådgiver hinanden. Værtsfamilien har sammen med facilitatoren aftalt hvad der skal ske den dag. Facilitatorens rolle er at støtte familien og gruppen i det valgte program og det kan se meget forskelligt ud, Her er nogle eksempler:

- tilplante en ny bananplantage
- lave kompost
- fjerne ukrudt i kaffeplantagen,
- lave grøntsags højbede
- fremstille lokale bio-pesticider til problem afgrøder
- grave vandopsamlings grøfter (contour lines for water retention & soil protection)
- fordele nyt plantemateriale fra en fælles opformerings mark
- bygge hønse eller gede skur
- bygge en ny køkken-hytte, pit-latrin eller brændebesparende komfur
- lave en planteskole eller plante træer

Gruppen kan også bede facilitatoren om at formidle eller skaffe ny landbrugs viden, hjælpe med indkøb af nye grøntssags frø eller give markedsinformation om fælles afsætning af afgrøder eller husdyr produkter.

Alle grupper har valgt en intern facilitator fra gruppen, der tog over og fortsatte i den rolle når den eksterne facilitator udfases. Ugandere er vant til at organisere sig, så der var også en valgt struktur med formand, næstformand, kasserer og et sikkerheds system i spare- låne kassen, og referater og en omhyggelig ført kassebog.

I løbet af projektperioden havde alle grupper startet en intern spare- låne kasse og mange desuden en speciel 'social fund', hvor de kunne låne rentefrit og akut.

Grupperne tog sig ofte særligt af nogle af de mest udsatte i lokalsamfundet ved at inkludere dem i grupperne. Socialt betyder det rigtig meget at syge, svage og ældre i gruppen får hjælp til arbejdet, og også at de kan bidrage med viden, erfaring, børnepasning etc. Husholdningens afgrøder blev også mere varieret, og det gav ældre flere kræfter til at deltage og forbedre deres situation. En anden spændende udvikling var nye roller mellem mand og kone i familien. Flere nævnte at deres roller og samarbejde havde skiftet karakter. Der var ikke længere så klare skel mellem rollerne, og der var kommet mere samarbejde i mange familier, og selv børnene blev mere interesserede i landbrug pga. nye diskussioner i hjemmet

Konklusioner:

FFLG metoden harmonerer fint med ideer og principper bag økologisk landbrug, hvor vi arbejder med agro-økologiske metoder og med udgangspunkt i principperne om økologi, forsigtighed, sundhed og retfærdighed.

Fødevarer sikkerhed og øget indkomst havde første prioritet og begge dele blev indfriet i løbet af de to år. Desuden var der tydelig opbyggelse af social kapital, der styrker og binder landsbyen sammen og selvfølgelig bibringeryderligere udviklings muligheder.

Inge Lis Dissing, Mette Vaarst, Aage Dissing